

ВСТУП

Освіта є найважливішою сферою соціального життя. Саме вона формує інтелектуальний, культурний та духовний стан суспільства.

Якість освіти — це затребуваність отриманих знань у конкретних умовах і місцях їхнього застосування для досягнення конкретної мети й підвищення якості життя.

Перехід до інформаційного суспільства, в умовах якого істотно розширюються масштаби міжкультурної взаємодії, вимагає нових професійних й особистісних якостей, що забезпечують його мобільність і конкурентоздатність. Засоби навчання є важливим невід'ємним компонентом навчального процесу в загальноосвітньому навчальному закладі [3].

Сьогодні багато говорять про сучасні навчально-методичні комплекти. «Вибух» інтересу до них спричинений, з одного боку, природним прагненням перебувати в контексті сучасних тенденцій в інформатизації навчально-виховного процесу, а з іншого – проблемами недостатнього фінансування процесу підготовки та друку традиційних навчально-методичних комплектів з навчальних дисциплін. Це стосується не лише українських реалій. Створення й використання в навчально-виховному процесі сучасних (електронних) навчально-методичних комплектів – одна із актуальних проблем сучасної освіти, якою займаються і вітчизняні, і зарубіжні педагоги. Універсальність цих засобів у тому, що вони можуть бути застосовані в навчально-виховному процесі всіх навчальних закладів: від дошкільного до вищого [10].

Об'єкт дослідження – процес навчання учнів 5-7 класів загальноосвітнього навчального закладу.

Предмет дослідження– методика використання сучасного навчально-методичного комплексу з географії.

Мета – розробити та створити електронний навчально-методичний комплекс із географії за допомогою програми MyTestX, використання якого в навчально-виховному процесі допоможе учням більш повно та якісно опанувати знаннями, необхідними їм у подальшому вивченні географії.

Завдання:

- вивчити місце сучасних навчально-методичних комплексів у навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу;
- розробити навчально-методичний комплекс із географії за допомогою програми MyTestX;
- описати форми та методи створення сучасного навчально-методичного комплексу;
- розробити методичні рекомендації по застосуванню розробленого електронного навчально-методичного комплексу.

Методи педагогічного дослідження:

- вивчення та аналіз педагогічної, психологічної та методичної літератури;
- анкетування;
- бесіда;
- аналіз;
- створення сучасного НМК із географії;
- експеримент.

1. МІСЦЕ СУЧАСНИХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ У НАВЧАЛЬНО ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Засоби навчання є важливим невід'ємним компонентом навчального процесу в загальноосвітньому навчальному закладі. На думку С.Ю.Ніколаєвої та О.П.Петрашук вони мають бути подані у навчально-методичному комплекті (НМК), що включає програми, підручники, посібники, графіки, таблиці, малюнки тощо [2].

Ідея створення навчально-методичних комплектів виникла і сформувалася в період 70-80-х років минулого століття і була пов'язана з реформою загальноосвітньої і професійної школи. Вони ґрунтуються на базовому підручнику, який у поєднанні з іншою навчальною та методичною літературою, довідковими матеріалами та іншими засобами навчання повинен забезпечити оптимальні умови педагогічної роботи та особистісно-орієнтований підхід у навчанні. Навчальному комплекту, створеному для учнів, відповідає начальний-методичний комплект, що містить комплект посібників для вчителя даного предмету. На думку Д.Зуєва, підручник висвітлює основний зміст освіти, структуру його реалізації, а засоби навчання, що доповнюють його забезпечують конкретизацію, диференціацію і навіть індивідуалізацію змісту освіти і способів оволодіння ним [9].

Сьогодні в педагогічній літературі утверджується напрям щодо конструювання комплектів, що застосовуються на всіх етапах навчально-виховного процесу: від вивчення та узагальнення матеріалу до його закріплення, перевірки рівня засвоєння та самоаналізу. При цьому вони повинні забезпечувати ефективну реалізацію основних ланок освітньої діяльності: підготовчої (для вчителя), мотиваційної, пізнавальної, виконавської, діагностичної, рефлексивної. Це дозволить більш успішно вирішити завдання, які стоять перед сучасною школою: досягати свідомого і цілеспрямованого засвоєння програмного матеріалу всіма учнями на всіх

етапах навчання; забезпечувати оптимальне використання дидактичних можливостей кожного виду видань; компоненти комплекту повинні бути максимально функціональними, тобто сприяти комплексному вирішенню завдань навчання, розвитку та виховання учнів; реалізовувати особистісно орієнтований, діяльнісний і компетентнісний підходи. Для цього до складу навчально-методичного комплекту необхідно включати як засоби навчання, так і організаційно-методичний апарат [20].

Без сумніву, сучасні навчально-методичні комплекти мають свою специфіку й посідають особливе місце в навчально-виховному процесі.

Сучасні навчально-методичні комплекси розробляються за допомогою технології мультимедіа, що виникла на початку 90-х років ХХ століття. Дослідники не мають єдиного підходу до визначення поняття мультимедіа. Так, на думку Д.Гаєскі, мультимедіа – це такі інтерактивні комунікаційні системи, що запускаються комп'ютером і здатні створювати, зберігати, передавати й відтворювати відео- (текстову, графічну) та аудіоінформацію. Р.Гуревич вважає мультимедіа новою інформаційною технологією, тобто сукупністю прийомів, методів, способів продукування, обробки, зберігання, передавання аудіовізуальної інформації, заснованої на використанні компакт-дисків. Але вчені одностайно погодилися, що мультимедіа є одним із видів креативних технологій і має розглядатися як інформаційна система, заснована на використанні різних форм інформації: текстів, графіки, звуку, відеоінформації [3].

Фактично, електронні навчально-методичні комплекси – це дидактична система, в якій з метою створення умов для учнівської активності, інформаційної взаємодії між учителем та учнями інтегруються прикладні програмні продукти бази даних, та інші дидактичні засоби та методичні матеріали, що забезпечують та підтримують навчальний процес.

Як правило, електронні навчально-методичні комплекси включають наступні компоненти: навчальні, навчально-довідникові, навчально-наочні матеріали до занять, форми контролю, навчально-бібліографічні матеріали.

До дидактичних функцій, що реалізуються у процесі використання електронних навчально-методичних комплексів відносяться: інформаційна, структурно-систематизуюча, інтерактивна функції, функція закріплення, контролю й самоконтролю тощо [11].

Наразі виникла потреба у створенні навчально-методичних комплексів, які забезпечили б оптимальне поєднання зусиль учителя й учня у процесі навчання географії. При здійсненні якісної природничої підготовки учнів, важливе значення має сучасне навчально-методичне забезпечення навчального процесу. Під навчально-методичним забезпеченням варто розуміти передусім планування, розроблення і створення оптимальної системи (комплекту) навчально-методичної документації та навчально-методичних засобів навчання. Вони є необхідними для повної і якісної середньої освіти в рамках часу і змісту, визначених навчальними планами і програмою навчального предмета [22].

Інформаційне суспільство розвивається швидкими темпами, існує велика кількість різноманітних програм, за допомогою яких педагог може створити власні навчально-методичні комплекти, враховуючи навчальні програми з предмету, рівень підготовки учнів, можливості технічних засобів навчання даної школи тощо.

Наприклад, комп'ютерна програма MicrosoftPowerPoint дозволяє самостійно за власним сценарієм підготувати інтерактивну мультимедійну презентацію з мінімальними тимчасовими витратами та використовувати їх при вивченні нового матеріалу, MicrosoftExcel – за статистичними даними будувати графіки та діаграми, MicrosoftPublisher – створювати буклети, листівки, газети тощо, MyTestX – програма для створення різноманітних

видів тестів для перевірки знань учнів, використання хмарних технологій, а саме сайт LearningApps – створення мультимедійних ігор та інші.

Таким чином перед учителем розкриваються широкі можливості для створення власних навчально-методичних комплектів, використовуючи не тільки комп'ютерні програми, але й хмарні технології.

2. РОЗРОБКА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ З ГЕОГРАФІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ MyTestX

Вимоги до змісту окремих компонентів навчально-методичних комплексів залежать від виду навчально-методичного матеріалу, проте мають спільну особливість - необхідність комплексного підходу до їх розробки. Це означає, що навчально-методичні комплекти курсів, тем представляється у вигляді деякого комплексу, який в тій чи іншій формі повинен:

- відображати зміст підготовки, обґрунтування рівня засвоєння;
- містити дидактичний матеріал, адекватний організаційній формі навчання;
- надавати учневі можливість у будь-який момент часу перевірити ефективність своєї праці, самостійно проконтролювати себе і відкоригувати свою навчальну діяльність;
- максимально включати об'єктивні методи контролю якості освіти з боку вчителя [6].

Суспільство інформатизується. Щороку обсяг інформації подвоюється. Щоб не заблукати в інформаційному океані, людство все більш активно користується комп'ютером, як незамінним першим помічником. Власне, й самі комп'ютери стають мобільнішими, поступово еволюціонуючи від гігантських розмірів із незначною швидкістю та значно обмеженим переліком можливостей до кишенькових швидкодіючих планшетів, які розуміють кожен порух пальця користувача...

Єдине, що поки що не підвладне запланованим змінам, - це кількість часу.

Саме тому одним із головних завдань, поставлених перед сучасною школою, є: навчити учня оптимально використовувати робочий час для досягнення гідного результату.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій – це основний напрямок розвитку країни на шляху перебудови інформаційного суспільства. Сучасні технології дозволяють долати перепони між учнями та вчителями, забезпечують рівний доступ до знань та інформації, збагачують наш педагогічний багаж та збільшують наші можливості.

З кожним роком українська освіта стає все більш відкритою, завдяки чому вона швидко поповнюється новим досвідом, підходами, освітніми методами та прийомами. Сьогодні інформаційні технології стали невід'ємною частиною в сучасній освіті. Нині якісне здійснення навчального процесу неможливе без використання засобів і можливостей, які надають комп'ютерні технології та Інтернет. Саме вони дають змогу вчителю краще подати матеріал, зробити його більш цікавим, швидко перевірити знання учнів та підвищити їхній інтерес до навчання. Вчитель має можливість отримувати найостаннішу інформацію, активно спілкуватися в реальному режимі з колегами, учнями, батьками, не відходячи від робочого місця. Завдяки цьому підвищується авторитет вчителя, він дійсно може бути носієм культури, знань, усього передового.

Нові методики викладання та навчання по-новому визначають роботу на заняттях. Завдяки бурхливому розвитку засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчальний процес стає все більш динамічним. Часто учні «випереджають» вчителів, особливо у знанні нового комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення. Цей процес неминучий і зрозумілий, оскільки ми всі усвідомлюємо аксіому: якщо учні зацікавлені, навчання не обмежується лише заняттями за шкільним розкладом та виконанням домашнього завдання. Від учнів ми вже очікуємо

набагато більше, ніж раніше: окрім основних навичок, їм потрібно розвивати вміння співпрацювати, спілкуватися та керувати інформацією, а також отримувати доступ до інструментів, які розвивають подібні вміння. Це – вимоги ХХІ століття.

На сучасному етапі комп'ютери швидко увійшли в процес навчання в школі й тим самим поклали початок новим технологіям у вивченні географії як предмета. Щоб грамотно й ефективно використовувати обчислювальну техніку у сфері географічної освіти, потрібне відповідне методичне забезпечення. Застосування комп'ютерів у навчанні географії пов'язане із упровадженням досягнень науково-технічного прогресу в навчальний процес [14].

Сьогодні в Україні відбувається зміна освітньої системи, що, у свою чергу, означає пошук нових форм, засобів і методів навчання, адекватних оновленому змісту освіти. Вже десять років Український центр оцінювання якості освіти проводить тестування випускників шкіл та за їх результатами надає сертифікати. Тому в зв'язку з цим стає актуальним питання побудови внутрішнього шкільного тестування.

Для проектування усіх типів електронних засобів контролю знань, вмінь і навичок використовуються окремі комп'ютерні програмні засоби. Більшість з них характеризується:

- простотою підготовки тестових завдань – завдання можуть створюватися вчителями, які мають мінімальну обізнаність з комп'ютером;
- широким діапазоном застосування – можливість використання для підготовки тестів з широкого спектру навчальних дисциплін;
- зручністю управління базами тестових завдань – видалення, додавання завдань, об'єднання та інтегрування баз завдань;
- наявністю системи збору й обробки статистичної інформації з результатів тестування – ведення протоколів як для тих, кого тестують, так і для тих, хто проводить тестування;

- легкістю організації поточного контролю знань та оперативної інтерактивної взаємодії суб'єктів дистанційного навчального процесу;

- зручністю використання мультимедійних засобів формування електронних контролюючих програм тому, хто їх розробляє і тому, хто їх використовує для оформлення контрольних-звітних матеріалів [1].

Тести – це давно відома і практикована форма перевірки навчальних досягнень учнів. Якщо раніше тести вчитель друкував на аркушах паперу або зачитував учням та власноруч перевіряв їх, то нині сучасні технології дозволяють вирішити цю проблему. Проведення тестових перевірок із використанням інформаційно–комунікаційних технологій проводжу за допомогою програми MyTest (спочатку MyTest 3 версія, а останні три роки - MyTest 10 версія).

При складанні тестових завдань дотримуюсь певних вимог:

1. кожне тестове завдання висловлює одну думку.
2. мова чітка, зрозуміла, не використовую багатозначних понять, рідко вживаних слів, сленгу, діалектизмів.
3. намагаюся використовувати прості речення, але й не надто стислі (у телеграфному стилі), оскільки вони можуть мати багатозначність, та непомірно розгорнуті, оскільки вони ускладнюють розуміння завдання.
4. завдання реально наближені до змісту предмета, з якого здійснюється тестування (географія, природознавство).
5. неправильні відповіді (дистрактори) до тестових завдань підбираю правдоподібні, щоб стосувалися безпосередньо предмета, що вивчається, аби мінімізувати вгадування.

Учням пропоную виконувати тестові завдання різної форми й різного ступеня складності. Застосовую тестування як навчальний прийом та контрольну форму перевірки знань, умінь і навичок учнів.

Система тестування в комунальному закладі освіти «Солонянська середня загальноосвітня школа № 1 I – III ступенів Солонянської районної ради Дніпропетровської області», яка побудована на використанні

інформаційно-комунікаційних технологій, дозволяє навчати учнів працювати з тестовими матеріалами вже з 5 класу під час вивчення курсу «Природознавство». Вона забезпечує моніторинг стану навченості учнів, їх підготовку до складання державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання, а також це один із головних компонентів шкільного моніторингу якості освіти, який також базується на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують накопичення та обробку великого обсягу різноманітної інформації щодо процесів підготовки та проведення тестувань.

З 2012-2013 навчального року практикую розміщення власно розроблених тестових завдань на сайті Солонянської шкільної лабораторії нових інформаційних технологій для проведення контрольної роботи по завершенню вивчення певної теми та для підготовки до ДПА у 9 класі. Таким чином учні мають можливість дистанційно навчатися, ознайомитися із завданнями, які будуть на контрольній роботі, або попрацювати з тестами, які пропонуються на державній підсумковій атестації.

Школярі можуть обирати тести в двох режимах – навчання (у випадку, коли респондент на запитання тесту вказує неправильну відповідь, програма надає йому підказку – вірний варіант відповіді, окрім того, у навчальному режимі є можливість пропустити певні запитання, щоб повернутися до них потім), контроль (всі вище перераховані можливості відсутні, учень отримує оцінку за проходження тесту та відсоток правильних відповідей від загальної кількості тестових завдань).

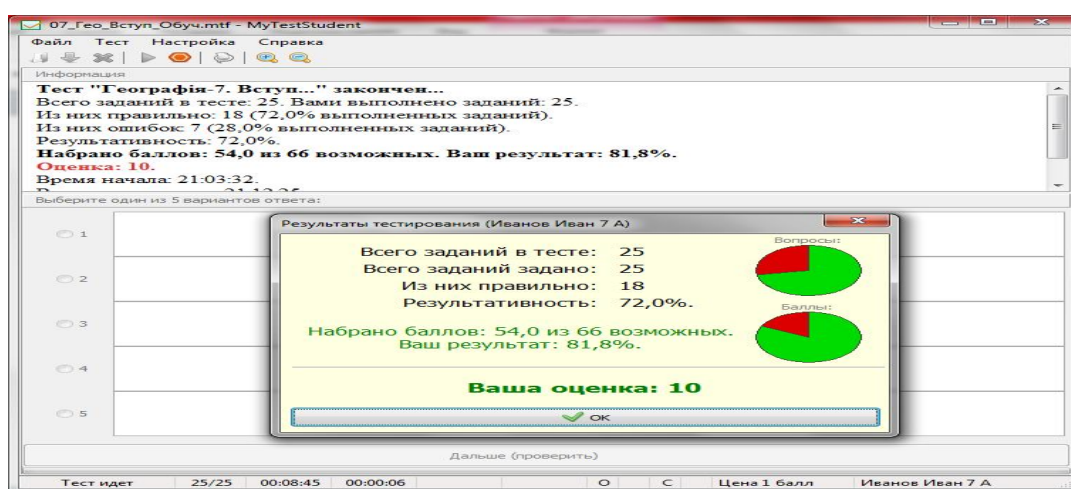
Перед виконанням тесту учні:

1. завантажують необхідний тест (обирають предмет, клас, тему);
2. вказують прізвище та ім'я, клас.

Завдання висвітлюються на екрані комп'ютера, а я задаю час роботи з тестом (залежить від того, для чого призначена тестова перевірка). При виконанні тестів може надаватися можливість здійснювати пропуски

запитань, на які учень зараз не має відповіді або взагалі не може відповісти, а по завершенні роботи він може повернутись до них, якщо залишився час.

Солонянська шкільна лабораторія нових інформаційних технологій має комп'ютерну мережу, завдяки якій організовано центральний збір та обробку результатів тестування, використовуючи модуль журналу MyTestX. Після закінчення тестування (за заданий час або достроково) учень відразу отримує результат у вигляді повідомлення на екрані та відправляються учителю, який може оцінити та проаналізувати їх в будь-який зручний для нього час.

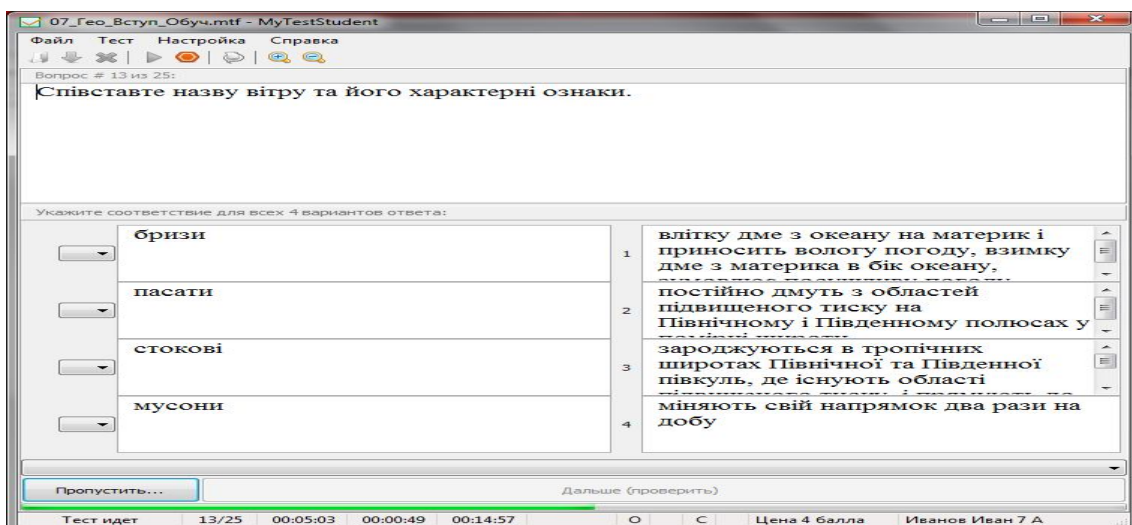

По завершенні роботи всього класу працівники СШЛНІТ готують підсумковий протокол тестування, який роздруковують та надають мені. Протокол - це вихідний матеріал для консультативної роботи вчителя.

Сучасні програми дозволяють використовувати різноманітні види тестів, а не як раніше із вибором однієї або кількох правильних відповідей, тому я використовую такі види завдань:

- 1) з вибором однієї правильної відповіді;
- 2) з вибором декількох правильних відповідей;
- 3) завдання на встановлення простої та складної відповідності;
- 4) завдання на встановлення послідовності;
- 5) завдання з відсутніми варіантами відповідей (відповіддю є число або слово, яке учні повинні ввести із клавіатури);

б) завдання на підтвердження чи спростування тверджень (вибір відповіді так чи ні).

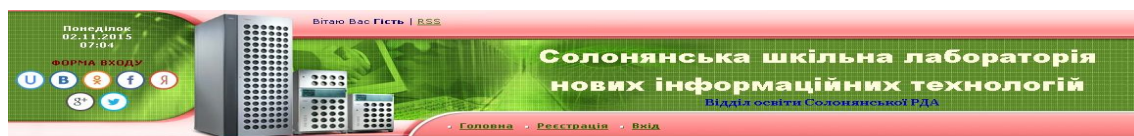

У Солонянській шкільній лабораторії нових інформаційних технологій навчання накопичено базу даних тестових завдань. У зв'язку із переходом на нові Державні програми в основній школі мною розроблені та опубліковані на сайті лабораторії навчально-методичний комплект із природознавства (5 клас – із усіх тем курсу), географії (6 та 7 класи – із усіх тем), яку я постійно доповнюю, змінюю, коригую.

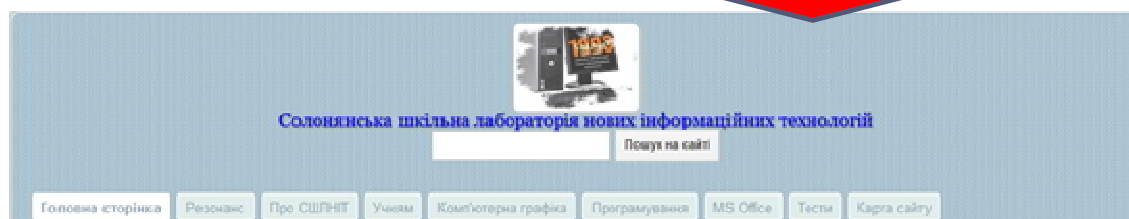

При їх підготовці опрацьовую додаткові джерела інформації, матеріали педагогічних періодичних видань, виробляю свій погляд на систематизацію та узагальнення навчального матеріалу.

<http://solschlabnit.ucoz.ru/>

<https://sites.google.com/site/lab93nit/>

Із лютого 2015 року матеріали інформаційного ресурсу (сайт СШЛНІТ) було переміщено на нову платформу, робота з яким доступна не лише зі стаціонарних комп'ютерів, а й із планшетів, які останнім часом набули широкого використання серед учнів.

Головними цілями застосування мною тестових технологій у навчально-виховному процесі є:

Повторення та систематизація навчального матеріалу

Розширення поля для накопичення оцінок рівня навчальних досягнень учнів

Забезпечення умов для об'єктивного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів

Визначення проблем учнів у засвоєнні навчального матеріалу

Підготовка випускників школи до складання державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання

Стимулювання учнів до самоосвіти та пошуку джерел інформації

При проведенні систематичної підготовки до складання тестів більшість учнів мають можливість для серйозної самопідготовки, у тому числі й із застосуванням інформаційно–комунікаційних технологій, опрацюванням додаткової літератури, що забезпечує виробленню в школярів навичок до самоосвіти, знаходження та опрацювання інформації.

3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО ЗАСТОСУВАННЮ РОЗРОБЛЕНОГО ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Особливого значення система тестування в комунальному закладі освіти «Солонянська середня загальноосвітня школа №1 I-III ступенів Солонянської районної ради Дніпропетровської області» набула в умовах впровадження в Україні зовнішнього незалежного оцінювання, що проводиться в тестовій формі. Тому я розробляю тести та впроваджую їх при проведенні:

- поточного контролю знань (під час перевірки домашнього завдання та на засвоєння й закріплення знань);
- тематичного оцінювання (контрольна робота, підсумкові уроки);
- моніторингових контрольних робіт, які проводить адміністрація школи;
- відбіркового туру I (шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад як із географії, так і з економіки. Ось уже 5 років поспіль шкільний етап у нашому навчальному закладі проводиться у два тури: тестова частина (із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій) та творча частина, до участі в якій допускались в основному учні, які пройшли «через сито» тестового етапу (набрали 15 і більше балів). Протягом тижня учні 8-11 класів проходили відбіркового етапу олімпіад - тестову перевірку знань в режимі он-лайн на базі СШЛНІТ. Родзинкою даного відбору є надана учням можливість виконати завдання відбіркового етапу шкільного туру олімпіад із базових дисциплін не лише в кабінетах Солонянської шкільної лабораторії нових інформаційних технологій, але й

вдома, надіславши по завершенні виконання тестового завдання захищений файл із результатами на поштову скриньку лабораторії. Електронні версії тестів опубліковані на ресурсі СШЛНІТ та були доступні для усіх, хто бажав спробувати свої сили.

Солонянська шкільна лабораторія нових інформаційних технологій

Пошук на сайті

Головна сторінка Резонанс Про СШЛНІТ Учням Комп'ютерна графіка Програмування MS Office Тести Карта сайту

Тести >

Олімпіади

Предмет	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас	10 клас	11 клас
Біологія			☒	☒	☒	☒
Географія		☒	☒	☒	☒	☒
Інформаційні технології		☒	☒	☒	☒	☒
Історія			☒	☒	☒	☒
Математика	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Правознавство				☒	☒	☒
Українська мова		☒	☒	☒	☒	☒
Російська мова		☒	☒	☒	☒	☒
Фізика		☒	☒	☒	☒	☒
Хімія		☒	☒	☒	☒	☒
Астрономія					☒	☒
Економіка				☒	☒	☒

Програма для тестування [MyTestIX](#)

- при підготовці учнів 9-х та 11-х класів до державної підсумкової атестації з географії;
- при підготовці випускників до складання зовнішнього незалежного оцінювання з географії;
- при формуванні класів із поглибленим вивченням окремих предметів (7 клас) для визначення здібностей і нахилів кожного, учні виконують комплексний тест із природничих дисциплін тощо.

Особливу увагу приділяю тестуванню з географії у 11 класі, адже по завершенню навчання в старшій школі учні будуть складати зовнішнє незалежне оцінювання, тому у вільний після уроків час вони можуть скористатися послугами Солонянської шкільної лабораторії нових інформаційних технологій та попрацювати з тестами. Використовую як власноруч створені тести, так і тести, які містяться у прикладних програмних засобах навчального призначення за допомогою програмного пакета ADTester.

4. УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРИМЕНТУ

З метою вивчення доцільності використання тестів на підсумкових уроках або під час проведення контрольних робіт у програмі MyTestX серед учнів 7-х класів було проведено анкетування. Саме ці діти, починаючи з п'ятого класу працювали з тестами із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, спочатку вивчаючи природознавство, а потім – географію. Всього в анкетуванні взяли участь 27 учнів.

Результати анкетування наведено в таблиці 1.

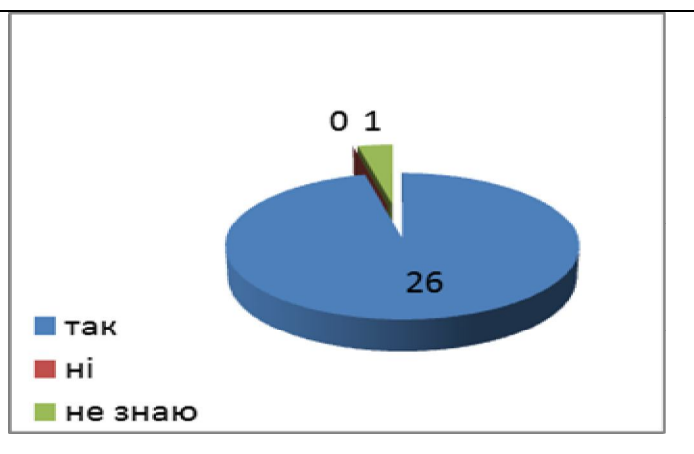
Таблиця 1

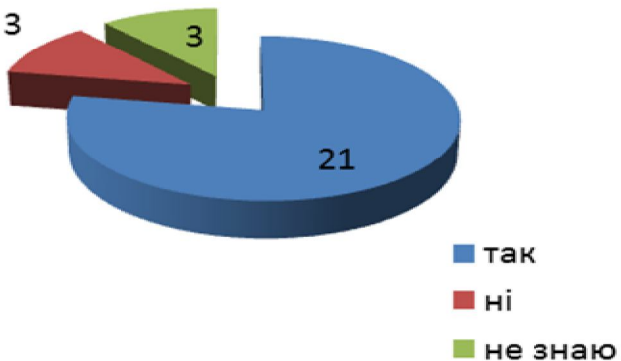
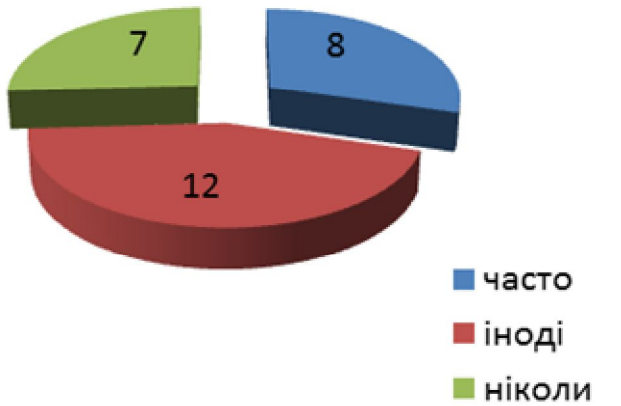
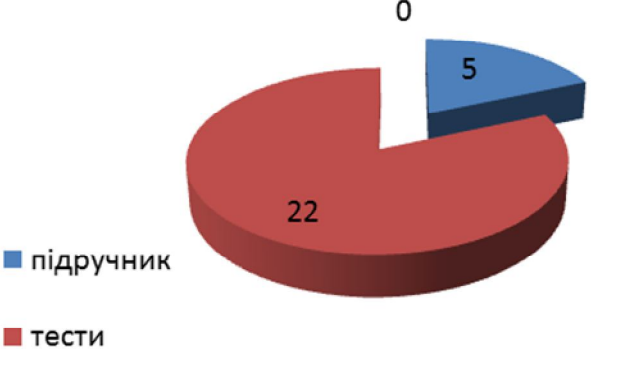
Результати анкетування у ході проведення експерименту

<i>№ питання</i>	<i>Так</i>		<i>Ні</i>		<i>Не знаю</i>	
	Кіл-ть	%	Кіл-ть	%	Кіл-ть	%
<i>1</i>	26	96	0	0	1	4
<i>2</i>	21	78	3	11	3	11
	<i>Часто</i>		<i>Іноді</i>		<i>Ніколи</i>	
<i>3</i>	8	30	12	44	7	26
	<i>Підручник</i>		<i>Тести</i>		<i>Важко відповісти</i>	
<i>4</i>	5	19	22	81	0	0

Всього респондентам пропонувалося дати відповідь на чотири запитання. Аналіз результатів анкетування експерименту наступний:

1. Відповідаючи на перше питання «Чи вважаєш ти, що використання тестів в програмі MyTestX є корисним для тебе?» 96% учнів обрали позитивну відповідь.

<p>2. Відповідаючи на друге питання «Чи підвищується рівень твоїх знань з вивченої теми після проходження тестів в програмі MyTestX в режимі «Навчання»?» 78% респондентів обрали позитивну відповідь.</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Відповідь</th> <th>Кількість</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>так</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>ні</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>не знаю</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Відповідь	Кількість	так	21	ні	3	не знаю	3
Відповідь	Кількість								
так	21								
ні	3								
не знаю	3								
<p>3. Відповідаючи на третє питання «Як часто ти використовуєш тести в програмі MyTestX з вивченої теми для підготовки до підсумкового уроку чи контрольної роботи в режимі «Навчання»?» 30% опитаних – часто, 44% - іноді.</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Частота</th> <th>Кількість</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>часто</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>іноді</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>ніколи</td> <td>7</td> </tr> </tbody> </table>	Частота	Кількість	часто	8	іноді	12	ніколи	7
Частота	Кількість								
часто	8								
іноді	12								
ніколи	7								
<p>4. Відповідаючи на четверте питання «Що тобі краще використовувати при підготовці до узагальнюючого уроку по завершенню вивчення певної теми?» 81% учнів обрали тести в програмі MyTestX.</p>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Метод</th> <th>Кількість</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>підручник</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>тести</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>інше</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Метод	Кількість	підручник	5	тести	22	інше	0
Метод	Кількість								
підручник	5								
тести	22								
інше	0								

Використовуючи такий вид перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в учнів підвищується інтерес до навчання, вони більш ретельно готуються до підсумкових уроків із теми, яку вивчили, виробляються навички роботи з тестами й застосування елементів дистанційного навчання тощо.

У процесі підготовки учнів до складання зовнішнього незалежного оцінювання з географії у 2013-2014 навчальному році випускники

працювали із різними видами тестів, які розміщені на сайті СШЛНІТ, ЗНО – on-line, а також тести, які містяться у прикладних програмних засобах навчального призначення за допомогою програмного пакета ADTester. Результати такої роботи наступні – із 9-ти учнів, які склали ЗНО із географії показали результати від 140 до 183 балів, а сертифікати були надані до приймальних комісій вищих навчальних закладів.

Щороку учні, яких я навчаю, стають переможцями районного етапу турніру юних географів, входять до складу збірної команди та представляють Солонянський район в обласному етапі.

Ситуація, що склалася як у цілому в освіті, так і в системі підвищення якості знань, свідчить про те, що необхідно впроваджувати гнучку взаємодію теоретичних, прикладних та практичних аспектів підвищення компетентностей учнів і, відповідно до цих вимог, здійснювати розробку науково-методичних комплексів. Зважаючи на викладене можна зазначити, що одним із перспективних напрямків в оволодінні учнями знань є створення навчально-методичного забезпечення, а саме розробка електронних навчально-методичних комплексів на засадах компетентнісного підходу.

Таким чином варто зазначити про доцільність використання на практиці педагогічними працівниками сучасних електронних навчально-методичних комплектів не тільки при вивченні географії, а й інших навчальних дисциплін інваріантної складової навчального плану. А для того, щоб навчити учня оптимально використовувати робочий час для досягнення гідного результату, у навчальному закладі необхідно широко впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології до різних аспектів у навчально-виховному процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамович І.В. Навчально-методичний комплекс як засіб підвищення інформаційної компетентності педагогічних кадрів в післядипломній педагогічній освіті [Електронний ресурс] / І.В.Адамович. – Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp14/Adamovich.pdf
2. Бігич О.Б. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / О.Б.Бігич, С.В.Гапонова, Г.А.Гринюк та ін.; керівн. автор. кол. С.Ю.Ніколаєва. - [2-е вид.] – К.: Ленвіт, 2002. - 328 с.
3. Биков В.Ю. Підвищення значущості інформаційно-комунікаційних технологій в освіті України / В.Ю.Биков // Педагогіка і психологія. – 2009. - №1. – С. 28-23.
4. Геращенко С.Ф. Використання сучасних інноваційних і інформаційних технологій на уроках географії / С.Ф.Геращенко // Географія. – 2015. - №3-4. – С.3-13.
5. Гриценчук О.О. Електронний підручник і його роль у процесі інформатизації освіти / О.О.Гриценчук // Інформаційні технології і засоби навчання. – К.: Інститут засобів навчання АПН України, 2005. – С.255-261.
6. Гусєва Р.П. Методична готовність викладачів до створення комплексного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу / Середня професійна освіта, 2003. - №3.
7. Дишлєва С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі [Електронний ресурс] / С.Дишлєва. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/technol>.
8. Зенкина С.В. Педагогические основы ориентации информационно-коммуникационной сферы на новые образовательные результаты: автореф. Дис. доктора пед. наук. – М., 2007.
9. Зуев Д.Д. Школьный учебник / Д.Д.Зуев. – М.: Педагогика, 1983. – 352 с.

10. Жосан О.Е. Місце електронного підручника в навчально-виховному процесі / О.Е.Жосан // Педагогічна майстерня. – 2012. - №9. – С. 11-17.
11. Клокар Н.І., Цимбал О.І., Чубарук О.В. Концепція створення електронних навчально-методичних комплексів для обдарованих учнів [Електронний ресурс] / Н.І.Клокар, О.І.Цимбал, О.В.Чубарук. - Режим доступу: <http://www.kristti.com.ua>.
12. Кобернік С., Коваленко Р. Сучасний стан і перспективи комп'ютерного навчання географії / С.Кобернік, Р.Коваленко // Географія і основи економіки в школі. – 2002. - №3. – С.10
13. Колеченко А.К. Энциклопедия педагогических технологий. – СПб., 2002. – 216с.
14. Корнеєв В.П., Скавронський П.С. Комп'ютеризація в урочній діяльності вчителя / В.П.Корнеєв, П.С.Скавронський // Бібліотека журналу «Географія». – 2006. – С.159-166.
15. Лямцева Н.М. Роль ИКТ в формировании информационных компетенций учителя и учащихся [Электронный ресурс] / Н.М.Лямцева. – Режим доступа: <http://lyamseva.ru/index>.
16. Матюхін О., Харченко П. Використання персональних комп'ютерів на уроках географії. Методичні рекомендації / О.Матюхін, П.Харченко // Краєзнавство. Географія. Теризм. – 2002. - №7. – С.7-12.
17. Новиков С.П. Применение новых информационных технологий в образовательном процессе // Педагогика. – 2003. - №9. – С. 32-38.
18. Новикова Н.В. Дослідно-експериментальна робота із впровадження методики формування пізнавального інтересу підлітків на уроках музичного мистецтва засобами мультимедійних технологій [Електронний ресурс] / Н.В.Новікова. – Режим доступу: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/12/statti/novikova.htm>.

19. Свиридова О.І. Сучасні методи і прийоми підвищення ефективності уроку географії / О.І.Свиридова // Географія і основи економіки в школі. – 2002. - №4. – С.17-20.

20. Стадник О.Г. Поняття про навчально-методичний комплект зі шкільної дисципліни / О.Г.Стадник // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. - №39. – С. 139-143.

21. Стадник О.Г. Склад навчально-методичного комплекту зі шкільної географії / О.Г.Стадник // Географія. - №15-16. – С.26-38.

22. Топузов О.М., Вішнікіна Л.П. Комплексний навчально-методичний комплект шкільного курсу географії в системі особистісно орієнтованого навчання [Електронний ресурс] / О.М.Топузов, Л.П.Вішнікіна.– Режим доступу: http://undip.org.ua/upload/iblock/b5d/2_01.pdf